

گولپزیریک

۱ ۵

دیوانی

ماموستا قانع

کو کردنه‌وه و ئاماده‌کردنی : زانا
سه‌عیدزاده

فروش یا دابه‌زاندنی ئهم کتیبه له ههر مالپهر یا شوئنیکی دیکه ، دژی یاسا و به شوئن کهوتنی
به‌دواوه‌یه تکایه ئهمه بپارێزن!

بهرتال کاروانی

پهروینه کچ

کور به بی شک ههوری تاله ، هه وه کوو پهروینه کچ
کور وه کوو خاشاک و خاره ، سووسه ن و نه سرینه کچ
بو نه خووش و دهردی ئاشق ، دووکتیری شافی
کچه

کور وه کوو ههوری درنده و شانیهی ههنگوینه
کچ

خوین پرژانن مهیل ئه کهی، فهرموو وه ره سر سهیری کور
دل به ره حم و لاشه نهرم و ناسک و رهنگینه
کچ

کور که زور چاک هه لکه وی، فهرهاده یا مه جنوونی شییت
کچ له پهردهی عیسمه تا ، له یلایه یا شیرینه
کچ

کچ که که وته پراوه کور ، ئاسانه کور گرتن له لای
بازی ته پرلان و ته وارو واشه و شاهینه
کچ

گهر " حوا " نه بوایه ، ئیستاش " ئاده می " بوو بی وه جاخ
بو زیادی ئاده می زاد ، مایه یی ته ئمینه
کچ

هه ره که سی مهیل و خه یالی حیفزی ئیسلامی
بکا

بۆ به خپړوی باخی ئیمان هر وه کوو په ژینه
کچ

کچ که وهختی کور نه بیني [قانعی] په یدا
نه کا

جا که و ابوو کور به هیچ و قابیلی ته حسینه
کچ

شوخی بی په روا

خوا پر حم به حالم بکه ی له دهس نه و شوخه بی
په روا

که سولچی ناکری بۆ من به دووسه د مه حکمه ی
کوبرا

نه وهنده وه حش و سه رمه سته ، به مل سه د لاشه یی
کوژراو

وه کوو ئاهووی به دهس هاتوو ، به غه مزه و نازه وه نه روا
سه به ینی پرؤژی میزانه ، دیاره قاتلم
کپیه !

له ناله ی که وشه ی تیفکرن ، که دوینی پی به دلما
نا

نه وه دووباره قوربانه که بۆ کوشتاری
عوشاقی

هه زاران تیری برژانگی له ناو قهوسی برؤی
دانا

نه جهل ! تو بمکوژه گوریش ده با زوو پریره پریره کا

که به لکوو بم به خاشاکی بهری دریانه که ی
له یلا

ته ماشای رومه تی تو که م ، نه خوینم سووره تی
والشمس

به یادی زولفی پر چینت ، له " والیلی اذا
یغشی "

به بی سهد و نه تیجه [قانعا] وه کوو نه ی نه نالی نی
له گول هه رگیز نه بینراوه ، وه فا بو بولبولی
شهیدا

شیوه نی نیشتمان

هه وری به ختی کوردستانه ، ، شیوه ن و گریان نه کا
نالنه نالی کورده کانه جه رگ و دل بوریان نه کا
دهنگی قیژ و هوری خه لقه دیت له ژیر چه رخی زه مان
ناهی میرد کوژراوی کورده عالیه می ویران نه کا
دوو که لی قرچه ی دهروونی بی جل و به رگ و ژیان
بوو به هه ور و وا به سه ر کیوانه وه سه یوان نه کا
هینده جاری بوو له چاوی کوردستان فرمیسکی خم
بی ته ماشا که ن ! هه زاران تانجه رو و سیروان نه کا

بۆ حەلّالە مالى كورد و بۆ چى فەرزە كوشتنى
!؟

دەك خەجالەت بى درۆزن ! چۆن وەها پىلان ئەكا
كەس نەلئ لافاوى ئاوه ، ئاوى سوورى شيوه سوور
خوئنى ئالى بەندى جەرگه ، شيوهنى " بابان "
ئەكا

[قانعا] فيكرى به جارئ سەرف ئەكا بۆ ھۆزەكەى
نەك وەكوو " يارۆ " خەيالى سەرفى چاوقليان ئەكا

سى سئ قانع

سى شتن ئەمپرو لہ دنيا بى وەجاخ و
جیگەدار

شاعیران يەك ، عالمان دوو ، نیشتمانى
كوردەوار

سى شتن لەم دەورەدا ھیچ شوۆرەت و ناویان
نیە

عەیبى دەولەت مەندو شیّعری " قانع " و مەرگی
هەژار

وەك پلاوى خانەقا ئیسمیكى بى
جسمن برا

یهک مرووهت ، دوو سه‌خاوهت ، سی وه‌فای عه‌هدو
قه‌رار

سی نه‌خۆشی که‌وته دنیا ، هیچ ده‌وا و
چاریان نیه

کیبر یهک ، به‌رتیل دوو ، سی موخلیسی پاره و
دینار

سی مه‌تاعی پر به‌ها ئەم‌پرو ته‌واو بی
قیمه‌تن

یهک شیعر ، دوو راستی ، سی حورمه‌تی خاک
و دیار

بی وه‌فایی لازمه‌ی سی تایفه‌ن له‌م
کاته‌دا

دولبه‌ران یهک ، کورسی دوو ، سی‌هه‌م گۆلی خونچه‌ی
به‌هار

سی که‌سن هه‌رگیز به‌مه‌یل و ئاره‌زووی خۆیان
نه‌گه‌ن

[قانع] یهک ، برسی دوو ، سی بولبولی
دیوانه‌کار

له‌گه‌ل قه‌له‌م

قه‌له‌م قوربانی نووکت بم ده‌پیره فه‌سحه‌ت و
گوفتار

وهكوو حاتهم ده بشكینه خه زینهی جه وههری
ئه سرار

له به حری عیلمی وه حده تدا نه دهی لافی
هونه رمه ندی

نه جیگای ئه قله بو بیرو، نه ریگای نوتقه بو
گوفتار

که هه ر ئه قلی خه یالی کرد ، له به حری فکردا
خنکا

که هه ر نوتقی به یانی کرد ، رزا وهک جیگای گهستهی
مار

قه لهم هوشت به سه ر خو بی ، نه نازی قه د به
دوو زمانی

زمانت لاله لهم باسه ، نه نووسی شه وکه تی
جه بیار

فه قه ت سادهی به چوکا بی و بریژه گه وههری
ته حریر

بنوسه وه سف و ئه وسافی ره سوولی ئه حمه دی
موختار

له عه رسهی کاغه زا لنگ ده ، به چالاکی وه کوو ره ف
ره ف

له سه ر مهیداندا زوو وه رگه ری هه ر وهک مه لی
بالدار

قهلم مهردانه نووتقی دا ، جوابی دامه وه
فرمووی

به هیج نه قلت نه شیوینی ، خرافات بوئه که ی
ئیزهار

که سی وایی له نووری حق به دهستی حق جیا
بوو بی

چ موحتاجه به ته عریفی من و تو و یاوهر و
ئغیار

که سی وایی به سهر په نجه ی موباره ک مانگ دوو له ت
کا

وه یا ئاهو له خزمه تیا به زمانی پاک بکات هاوار
که سی وایی که دار خورما له بن دهر بییت و بی بو
لای

که سی وایی که زیخی چه له دهسیا بیته
ئیس تغفار

که سی وایی که جهننه ت چاوهروانی مه قدمی نه و
بی

که سی وایی که سه د روح الامین بو ی بیته
خزمه تکار

ئیتتر موستغنی [قانع] له ته حریراتی عه مر و
زه ید

سکوت لازمه ههر تا بنوسی دهفته ر و
ئه شعار

قانع و سه‌ری
سه‌ری پر نه‌بی له سه‌ودای نیشتمان
دایم گیژ نه‌بی له خه‌م بی ده‌ستان
گه‌ر نه‌یته سوور ، بو دوا‌ی ده‌ردان
هه‌ر تو‌الیت کاو میزه‌ره‌ی گران
له خوا ئه‌خو‌ازم که به پیرین چی
تا دوا هه‌ناسه‌ی به‌زار و شین چی
سه‌ری خو‌ی به‌رز بی چش بکا له هۆز
بی سه‌ر ببینی و خو‌ی بکا به قۆز
فرمی‌سک نه‌ریژی بو جی‌ماوی هۆز

ئاھ ھەلنەكېشى ئاھى جگەر سۆز
لە خوا ئەخووزم كە بە پىرىن چى
تا دوا ھەناسەى بەزار و شىن چى
سەرى ۋەك مېو بى لەحاستى دوژمن
بەلام پۇلا بى بەرامبەر بە من
پىر بى لە خەيال بو كچۆلە و ژن
دەك بى پېچىتۆ لە ناو تۆى كفن
لە خوا ئەخووزم كە بە پىرىن چى
تا دوا ھەناسەى بەزار و شىن چى
سەرى لە خانای ياران نەرم نەبى
بو كەس و كارى تەواو گەرم نەبى
لە ىرئ نامووسا لەسەر تەرم نەبى
لەگەل پىش سىپى پىر لە شەرم نەبى
لە خوا ئەخووزم كە بە پىرىن چى
تا دوا ھەناسەى بەزار و شىن چى
سەرى نەزانى سەردارى چۆنە
تېر بى و نەزانى ھەژارى چۆنە
ھەرگىز نەيدىبى خەمبارى چۆنە
مەس بى و نەزانى ھوشيارى چۆنە
لە خوا ئەخووزم كە بە پىرىن چى

تا دوا هه ناسه ی به زار و شین چی
سه ری له وه سواس مهینه ت یازاد بی
به مل هوری خوی ، ته واو دلشاد بی
ئه و به مۆراد بی و خه لک بی مۆراد بی
ئه و سه ره نه گه ر که لله ی فه ره اد بی
له خوا نه خوازم که به پیرین چی
تا دوا هه ناسه ی به زار و شین چی
سه ری نه نواری بو ده ورو پشتی
قه ت تی نه کۆشی بو سوودی گشتی
گال هه لنه وه ری له درزی مشتی
دۆشه ک پرابخاو ، شان له سه ر پشتی
له خوا نه خوازم که به پیرین چی
تا دوا هه ناسه ی به زار و شین چی
سه ری پر له گر وه ک ته نوور نه بی
پر له می شکی پروون وه ک بلور نه بی
له خو په سه ندی ته واو دوور نه بی
روژی ته نگانه ته واو سوور نه بی
له خوا نه خوازم که به پیرین چی
تا دوا هه ناسه ی به زار و شین چی
سه ری سه راسی نه گری بو ولات

هاواری لی کهی نه گاته فریات
په ژاره‌ی نه بی بو بی دهسه لات
به کهس نه به خشی پیاوه تی و خه لات
له خوا نه خوازم که به پیرین چی
تا دوا هه ناسه‌ی به زار و شین چی
سه ری به بی خه م چیه ته سه ر سه رین
دوو گوئ خوی کهرکا له شین و گرین
جاریک نه په ته سه ر ئاهو نالین
هیچ خه مخور نه بی ، بو دهسته‌ی بی تین
له خوا نه خوازم که به پیرین چی
تا دوا هه ناسه‌ی به زار و شین چی

له گه‌ل شاخی هه ورامان
قه‌لای هوز و گه‌ل ، شاخی هه ورامان

پرسیارم ههیه دهستم به دامان
لام پرووناکه شاخیکی سهختی
پشت کۆمهکی وهخت و بی وهختی
سه ر کلاوانت کویستانی پر گۆل
ته ماشای گۆلت ، زاخاو ئه دا دل
چنوور، شه بوؤ ، به ره از ، که رهس
ریواس و پیچهک ، دامینی هه رهس
کهوی دنووک سوور ، کۆتری هاقوو
قییژهی قزاکه ، قز قزی په پوو
کویستانی به رزی ، له گیتی تاکی
خه تی ماجینۆی کوردی بی باکی
کویستانی به رزی ، به رزه دهماخی
گشت کهس ئه زانی که شاخ و داخی
کتیبی زه ردهشت که ئه ویستایه
وهک باقی کتیب خه لاتی خویه
به زمانی هه ورامی هاته سه ر به شه ر
یانی های زه ردهشت بووی به پیغه مبه ر
تا دهوری خۆی بوو ، وهک باقی دینان
به لام نه سخ بوو ، ئه ویش به قورئان
ماریفهت و پیر وتهی شالیاره

که به ' پیر شالیار ' له گشت دیاره
شاخی هه ورامان هه چهن ره نجه رۆم
زۆر چاکه بزانه که مه منوونی تۆم
چونکه پاراستت تۆ ئه و زمانه
تیکه لته نه کرد له گه ل بێگانه
نه روم نه عه جه م ، نه تورکی تاتار
نه روس ، نه ژاپۆن ، نه دهس ئیستعمار
نه هاتنه ناوت ، سه ر به خو ژیا ی
بو لاوه کانت تۆ پشت و په نای
ئیسته نازانم ، بوچی بی رهنگی؟!
دوور بی له گیانت ، بوچی دلته نگی!؟